

Όνοματεπώνυμο:

Τμήμα:

Ημερομηνία:

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Νόμος Coulomb

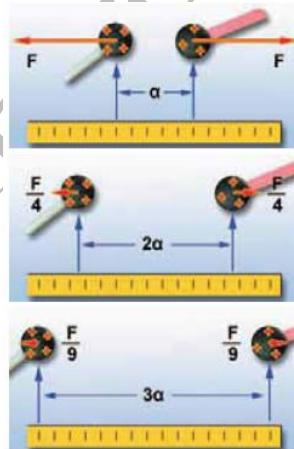
«Από ποια μεγέθη και πώς εξαρτάται το μέτρο της ηλεκτρικής δύναμης που ασκείται από ένα φορτισμένο σώμα σε ένα άλλο;»

Αυτό το ερώτημα μελέτησε ο γάλλος φυσικός Σαρλ Κουλόμπ (Coulomb, 1736-1806) και συγκεκριμένα:

A) Πώς εξαρτάται η ηλεκτρική δύναμη που ασκεί ένα φορτίο σε ένα άλλο, από την **απόσταση** των 2 αυτών φορτίων;

- Τί νομίζετε εσείς; Όσο αυξάνω την απόσταση των δύο φορτίων (διατηρώντας τα φορτία σταθερά) η δύναμη μεγαλώνει, μικραίνει ή μένει ίδια; (κυκλώστε το σωστό)

Ο Κουλόμπ, διατηρώντας το φορτίο των μικρών σφαιρών σταθερό, διαπίστωσε ότι, όταν **διπλασίαζε** τη μεταξύ τους απόσταση, η ηλεκτρική δύναμη **υποτετραπλασιάζόταν** (γινόταν 4 φορές μικρότερη, διαιρώ με το 4). Όταν η απόσταση των σφαιρών τριπλασιάζόταν, η ηλεκτρική δύναμη γινόταν εννέα φορές μικρότερη κλπ (βλ.εικόνα δίπλα)

Παράδειγμα 1:

Δύο φορτία όταν απέχουν $r=6m$ μεταξύ τους, ασκούν δύναμη $F=8$ newton το ένα στο άλλο. Αν τα μετακινήσω να απέχουν τώρα $12m$, η δύναμη θα γίνει:

- α) 4 newton   β) 16 newton   γ) 2 newton   δ) 1 newton

Λύση: η απόσταση ήταν 6 και έγινε 12 άρα ..... , το τετράγωνο αυτού είναι ....., οπότε και η δύναμη γίνεται .....

Παράδειγμα 2:

Δύο φορτία όταν απέχουν $r=5m$ μεταξύ τους, ασκούν δύναμη $F=18$ newton το ένα στο άλλο. Αν τα μετακινήσω να απέχουν τώρα $15m$, η δύναμη θα γίνει:

- α) 18 newton   β) 9 newton   γ) 2 newton   δ) 1 newton

Λύση: η απόσταση ήταν 5 και έγινε 15 άρα ..... , το τετράγωνο αυτού είναι ....., οπότε και η δύναμη γίνεται .....

Λύστε μόνοι σας στο σπίτι:

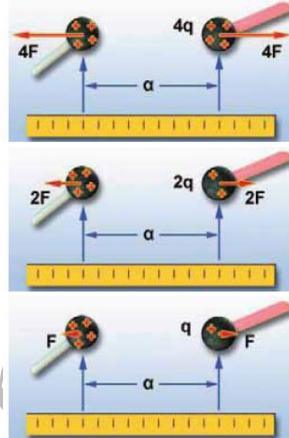
Δύο φορτία όταν απέχουν $r=2m$ μεταξύ τους, ασκούν δύναμη $F=16$ newton το ένα στο άλλο. Αν τα μετακινήσω να απέχουν τώρα $8m$, πόση θα γίνει η δύναμη;

B) Πώς εξαρτάται η ηλεκτρική δύναμη που ασκεί ένα φορτίο σε ένα άλλο, από το ίδιο το φορτίο;

- Τί νομίζετε εσείς; Όσο αυξάνω το ένα φορτίο (διατηρώντας τη μεταξύ τους απόσταση σταθερή), η δύναμη μεγαλώνει, μικραίνει ή μένει ίδια; (κυκλώστε το σωστό)

Ο Coulomb βρήκε ότι όταν **διπλασιάζε** το φορτίο της μιας σφαίρας, η δύναμη **επίσης διπλασιάζόταν**. Όταν τριπλασιάζε το φορτίο, η δύναμη τριπλασιάζόταν κ.ο.κ. (βλ.εικόνα)

«Δηλαδή η ηλεκτρική δύναμη **είναι ανάλογη με το ηλεκτρικό φορτίο** κάθε σφαίρας και επομένως με το γινόμενό τους όταν η απόσταση των σφαιρών είναι σταθερή»

Παράδειγμα 3:

Δύο φορτία $q_1=3C$ και $q_2=5C$ ασκούν δύναμη $F=10N$ (newton) το ένα στο άλλο. Φορτίζω περισσότερο το q_1 μέχρι να γίνει $6C$ διατηρώντας όμως την απόστασή τους σταθερή. Η δύναμη θα γίνει τώρα:

- a) 20 N   b) 40 N   c) 10 N   d) 5 N

Λύση: το φορτίο από 3 έγινε 6, άρα ..... , οπότε και η δύναμη ..... και γίνεται .....

Παράδειγμα 4:

Δύο φορτία $q_1=10C$ και $q_2=8C$ ασκούν δύναμη $F=500N$ (newton) το ένα στο άλλο. Αποφορτίζω το q_1 μέχρι να γίνει $5C$ διατηρώντας όμως την απόστασή τους σταθερή. Η δύναμη θα γίνει τώρα:

- a) 500 N   b) 1000 N   c) 250 N   d) 125 N

Λύση: το φορτίο από 10 έγινε 5, άρα ..... , οπότε και η δύναμη ..... και γίνεται .....

Λύστε μόνοι σας στο σπίτι:

Δύο φορτία $q_1=8C$ και $q_2=30C$ ασκούν δύναμη $F=400N$ (newton) το ένα στο άλλο.

Αποφορτίζω το q_1 μέχρι να γίνει $2C$ διατηρώντας όμως την απόστασή τους σταθερή. Πόση θα γίνει η δύναμη;

Θεωρία: §1.5 Νόμος του Coulomb σελ.22-23μέση, μέχρι «...σφαιρών είναι σταθερή»

SOS τα μαύρα γράμματα: σελ.22 «Δηλαδή...» και σελ.23 «Συμπέρανε λοιπόν ότι...»

Ερωτήσεις: 12 (εκτός β) στη σελ.30 βιβλίου

Ασκήσεις: τα δύο «Λύστε μόνοι σας στο σπίτι» του φύλλου εργασίας